

SLOVENSKI

GOSPODAR.

Ljet ljudstvu v pouk in zabava.

Štev. 50.

V Mariboru, dne 15. decembra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Nepotrebna skrb.

Za nedeljo, dne 18. t. m. sklicujejo mariborski Nemci ljudsko zborovanje v Maribor, na katerem hočejo dati našim deželnim poslancem navodila, kako naj zansprej postopajo v deželnem zbcru, njih volilcem pa, kako se naj vedejo proti svojim poslancem. Nemci še torej vedno misijo, da so nekaka višja, nad nami stoječa bitja. Oni nas morajo voditi, mi jih slepo ubogati!

Nekdaj je res bilo tako! Na graščinah po naših krajinah okoli so se gostili in mastili nemški grofje in valpeti, slovenski kmet pa jim je moral delati tlako. Kdor ni dovolj pridelal za razkošne Nemce, ali kdor jih ni ubogal, ta je moral v graščinsko ječo, kjer so ga mučili in trpinčili do smrti. In česar slovenskemu kmetu ni vzel graščak in valpet, izciganil mu je nemški trgovec v mestu ali trgu. Stoletja in stoletja je delal slovenski kmet le za Nemca kakor živina, klanjati se mu je moral kakor pes svojemu gospodu in ubogati ga je moral kot hlapec svojega gospodarja!

Toda časi tlake in hlapčevanja so hvala Bogu minoli! Vsi imamo iste državljanske pravice, naj smo katerekoli narodnosti in kateregakoli stanu. Slovenski kmet je tudi zvedel o tej enakosti, vzdignil je svoj tilnik

in vzviti hoče svobodo, za katero so ga oropali skozi več kot tisoč let sovražni mu grofje, valpeti in trgovci.

V nedeljo hočejo Nemci zopet enkrat nastopiti proti Slovencem kot njih gospodje in učitelji. Mi Slovenci to odločno in ponosno odklanjam! Niti naši poslanci, niti slovenski volilci ne potrebujejo od Nemcev nobenih naukov! Nemški narod ni nikdar, odkar svet obstoji, želet, že manj pa storil slovenskemu narodu kaj dobrega. Nasprotno nas zgodovina uči, da je bil Nemec vedno najhujši sovražnik Slovana in da ga je zatiral, kjer je le mogel. Celo Štajersko, celo Koroško, lep del Tirolske, Solnograške, Gornjeavstrijske in Nižjeavstrijske je bila nekdaj lastnina slovenskega kmata. Nemec pa je naše pradele izpodrinil in zemlja je sedaj njegova.

Mariborski in sploh spodnještajerski Nemci pa tudi nimajo potrebnih lastnosti, da bi mogli in smeli nas poučevati ter biti naši učitelji. Slovenci smo sumi dovolj nadarjeni, omikani in politično izolani, da vemo, kaj nam hasni, kaj škodi. Nemcev mi najmanj potrebujemo. Pravijo, da bo v nedeljo nastopil znani Francelj Girstmayer kot učitelj spodnještajerskega slovenskega ljudstva. To je za Slovence razčaljivo. Zadnji slovenski hlapec je bolj nadarjen in zadnji slovenski kmet v politiki bolj razsoden kakor

Girstmayer. Francelj Girstmayer je študiral samo ljudsko šolo. Toliko šol ima dandanes sleherni Slovenec!

Nemci nas v politiki ne bodo učili! Zato tudi v nedeljo ne bo noben Slovenec, ki ima le količaj pravega ponosa v sebi, šel na nemški shod. Pustimo, naj gredo nanj mariborski pouličnjaki, šnopsari iz mesta in okolice in pristaši ptujskega lista za spodnještajerske morilce, toda zaveden, ponosen in naroden kmet na ta shod ne bo šel!

Pokažimo Nemcem, da je njihova skrb za nas nepotrebna, da Slovenci sami dobro vemo, kaj nam koristi, kaj ne, in da ne potrebujemo Nemcev kot jerobov!

Rusko-japonska vojna:

Na suhem.

Rusi pridno napadajo z majhnimi četami japonske postojanke, ki so jako slabo posecene, ker je bojna vrsta jako dolga. Pri teh majhnih praskah so še Rusi večinoma srečni.

Angleški poročevalni urad »Reuter« poroča dne 7. t. mes. iz glavnega stana ruske vzhodne armade: Težko topništvo strelija vsak dan raz Putilov grič in iz vasi Linsipu, vendar pa od zadnjega boja Rennenkampfovih čet ni prišlo do spopadov. Prostovoljci so ponoči napadali sovražne postojanke ter razstrelili hiše, v katerih so bivali Japonci. Taka podjetja so sicer nevarna, a zelo vznemirjajo

Listek.

Pomagaj sirotam!

»Mati, mati!« zakliče Milka, slonečna na oknu, »pojdite in poglejte na pragu Jelenove hiše dečka, ki se joka!«

Gospa Veselova, žena bogatega trgovca, pride k oknu in res vidi pred »Jelenom« borno oblečenega otroka, ki si zakriva z rokama obraz in se mraza trese. »Uhogo dete!« reče Milka, »v taki zimi in poleg tega še sneži, da je joj!«

»Mati, jaz ga bom poklicala v sobo, da se pri nas pogreje. Kaj ne, da smem, mama?« Tako je prosila šestletna Milka mater in jo objela okrog vrata.

»Naj le pride!«, odgovori gospa Veselova, »a ti ne hodi na mraz, ampak Ana ga ide klicat.« Na to veli služabnici, naj privede dečka v sobo. Deček je prišel, boječe se je oziral po sobi, v tako lepi hiši pa še ni bil svoj živ dan.

»Povej, kako ti je ime?« vpraša ga gospa in ga prime lehko za roko. »Tone Varl!«, odgovori fant jokaj.

»Zakaj se jokas?« nadaljuje gospa sočutno in ga pogledi po glavi.

»Oče in mati so mi umrli,« odgovori

deček in z nova močno zajoka, »zdaj sem sam in ne vem, kam naj grem.«

»Si li hodil kaj v šolo?« vprašuje dalje gospa.

»Da!«, odgovori Tone in potegne košček papirja iz suknejice. Gospa vzame papir in ga skrbno ogleduje. Bila je na njem narisana podoba spavačega deteta.

»Kje si dobil to podobo?« pravi gospa, oziraje se zdaj na podobo, zdaj na fanta.

»Sam sem jo naredil!«, odgovarja deček že bolj pogumno.

»Ni mogoče!« začudi se gospa. »Kdo te je naučil risati?«

»Oče!«, odgovori deček, »oče moj so bili slikar.«

Pri teh besedah dečkovih stopi v sobo gospod Vesel. Sprva ga je pogled na tujega fantiča osupnil, ko mu je pa soproga razložila ves dogodek in pokazala delo malega risarja, pomiril se je in natanko ogledal podobo. Nato reče ženi: »Ako je res to fant sam risal, je bistroumen in jako nadarjen. Škoda zanj.« — Še nekoliko stvari je povpraševal Vesel ubogega dečka, potem pa se je obrnil k ženi in dejal: »Rešiva midva to siroto! Poskrbiva zanj, da se izuči v stroki, za katero kaže toliko nadarjenost.«

Vidno vzradačena je pritrdila gospa temu nasvetu.

»Tonček,« reče trgovec in boža dečka po licu, »ali bi rad ostal zmerom pri nas? Pa risati in slikati se boš učil.«

Tonček pogleda dobrega gospoda in mu zre naravnost v oči, kakor da ga hoče vprašati, je li misli resno, ali ne. In ko je iz prijaznega in resnega obličja bral, da se gospod ne šali, poklekne pred njega in polijejo ga solze radosti.

Tone Varl, ubožen slikarjev sin, je postal torej rejenec trgovca Vesela. Kmalu je pokazal, da je bil vreden tolike dobrote. Z izrednim veseljem in čez vse marljivo se je lotil slikarstva. Vesel mu je preskrbel dobrega učitelja, ki je vsak dan bolj hvalil nadarjenost in napredok svojega učenca. Čez dve leti je šel Tone na Dunaj na visjo slikarsko šolo. Že drugo leto je bil odlikovan s prvim darilom med vsemi akademiki.

Minulo je mnogo let. Mali deček, ki je prezebel pred leti jokajoč na pragu Jelenove hiše, je postal sloveč akademični slikar. Veselovih se je vedno rad hvaležno spominjal in dostikrat je dejal sam pri sebi: »Bog zna, kako bi bilo z mano, da me ni božja previdnost pripeljala v Veselovo hišo.«

Nekoč je sedel mladi umetnik po obedu v kavarni in čital časnike. Kar začne strmo zreti v neki časnik in obledevati. Čital je v

Japonce. V bojih z generalom Rennenkampfom so bili Japonci po številu slabješi. Izgube Rusov so bile tako neznatne. Ugrabili so mnogo pušk ter ujeli več kot sto Japoncev, ki so bili slabo opravljeni ter so trpeli vsled mraza. V zadnjih bojih so pustili Japonci proti svoji navadi na bojišču mnogo mrtvih. Ruska armada porabi na dan 220.000 pudov živil za armado in konje. V enem tednu bo reka Hum zamrznila ter bodo potem vozovi z živežem lahko vozili čez reko.

Na morju.

Rusija je sedaj sklenila, da se odposlje še eno brodovje na bojišče. Nekateri žele, da bi se odposlal del črno morškega brodovja, a zunanj minister noče, da bi se razvilo sedaj dardansko vprašanje. Najbrže bo pojačeno baltiško brodovje z dvema novima bojnima ladjama pod poveljstvom admirala Čuhunina ali generala Dubasova. To brodovje, obstoječe iz 6 oklopnic, 6 križaric in 30 torpedovk, bo odšlo 8. ali 9. februarja 1905 proti Vzhodni Aziji. Torpedovke bodo najbrže odposlali po železnici v Vladivostok. Drugo baltiško brodovje se vsled tega ne bo nič mudilo.

Japonska je zopet izgubila eno ladjo. Dne 30. m. mes. je križarka »Saiyen« zadela ob ruski podmorsko mino in se potopila. Posrečilo se je rešiti samo del posadke. Križarka je z drugimi ladjami vred oblegala Port Artur.

Port Artur.

Vsi vojni veščaki, celo nemški in angleški, so mnenja, da vzetje 203 metrov griča ni toliko vredno, kakor vriskajo Japonci. Rusi so namreč vse više griče utrdili z močnimi utrdbami. Na tem griču pa ni bilo nobene utrdbe, ampak samo začasno iz zemlje narejena zaseda. Gotovo bi bili Rusi grič bolj utrdili, če bi bil tolike važnosti, kakor pravijo Japonci. Tudi je neresnična vest, da bi bili Japonci že 2. t. mes. streljali s tega griča z velikimi, težkimi topovi, ko so še le tri dni prej vzeli grič. Tako hitro ne morejo spraviti težkih topov na grič. Ta 203 m grič je oddaljen od luke 7 km, to je več kakor pet četrt ure. In iz take daljave streljajo Japonci v luko, katere niti ne vidijo ne, ker so pred njim še više utrdbe. Tudi jim ni mogoče videti ladij, na katere streljajo, še manj pa imena ladij. In vendar poročajo v svojih poročilih, da je ta in ta ladja zadeta, da ta in ta ladja že gori in da se je potopila. Nihče torej ne verjame tem poročilu in to tem bolj, ker so Japonci že večkrat poročali o istih ladijah, da so jih potopili. Vrhovni po-

oznanih, da je na vse imetje trgovca Vesela razpisani konkurs.

Pri tej priči vstane, plača in hiti domu. Domu prišedši, pospravi urno v kovčeg potrebne stvari in se odpelje na kolodvor. Čez pol ure je bil na železnici.

Že se je mračilo, ko je došpel Anton seljeno mesto. Kako ga zaboli v srce, ko stopi pred Veselovo hišo in zagleda na zaprtih vratih in oknih prodajalnice sodniški pečat. Vesel razburjen pozvoni. Sluga odpre. »So li gospod doma?« vpraša nezren. Ko mu sluga pritrdi, hiti po dobro mu znanih stopnicah in je v malo trenutkih pred sobo. Potrka in zajedno vstopi. Okrog mize so sedeli pri svetilki gospod Vesel, žena njegova in Milka, ki je bila med t m časom že dorastla gospodična lepe postave. Vsi so bili sila potrči.

Da je nenaden prihod Antonov vso nesrečno družino radostno vznemiril, se umeje. »Anton, Anton!« so klicali vsi v enem glasu in hiteli raz mizo podajat prišlecu roko. Ko se je poleglo prvo veselje, odkril je Anton takoj Veselu namen svojega prihoda. Zdaj je že le zvedel, da je Vesel zgubil vse svoje imetje, ker je prisla tvrdka Mayer na kant in Vesel ni mogel plačati dolga.

»Zakaj vendar niste meni o tem sporočili?« reče Anton sočutno; »hvala Bogu, da

veljnik Kuropatkin sam upa, da Port Artur ne bo kmalu padel. Neki vojni dopisnik, ki je imel razgovor z generalom Kuropatkinem, poroča: Kuropatkin upa, da bo Port Artur vztrajal do prihoda baltiškega brodovja, na katero polaga velike nade.

Japonsko ljudstvo se punta.

Slednjič je tudi tako krotkemu in svoji vladu po pasje udanemu ljudstvu skipela kri, da se je uprl proti nesrečni vojni, katera ugonobi najboljše sinove in počre milijarde državnega premoženja. Dokler so se Rusi umikali in dokler se je država lagala o vseh, ki jih doseže na bojišču z armado, tako dolgo je ljudstvo od navdušenja pijano vrskajo slavilo vlado. Zdaj pa, ko so se skazale vse te zmage prazne kot piškar oreh, ko po desetmesečnem bojevanju Japonska ni dosegla skoro ničesar, začelo je ljudstvo najprej očitati tem, ki so povzročili vojno. Ljudska nevolja je postajala vedno večja in zdaj mora domobranstvo ščititi železnico, ker hoče ljudstvo ustaviti vlake, ki vozijo vojake in streljivo. Na otoku Formozi je pa nastal splošen punt, tako da so morali dve brigadi poslati z bojišča, da naredijo mir. Bržkone so se prebivalci zaradi tega spuntali, ker je država zastavila svoje velike kafrine rudoške na tem otoku, ko je jemala predzadnjič posojilo.

Državni zbor.

Dunaj, 12. decemb. 1904.

Državni zbor se je odgodil.

Zadnje dni so kazala neka znamenja, da se utegnejo razmere v zbornici zboljšati. Slišalo se je, da bodo Poljaki vložili predlog, naj se na Moravskem ustanovita dva vsečiliča: nemško in češko, a da bo dr. Körber podal v zbornici izjavo, vsled katere se zagotovi Čehom notranji uradni jezik češki. S tem bi bili Čehi in skoro gotovo z njimi zvezani Jugoslovani odstopili od nadaljnje obstrukcije. Zgodilo se pa ni ne eno ne drugo. A vkljub temu bi bil državni zbor zboroval še dalej. Da je prenehral neusadoma, to so zakrivili prijatelji Körberjevi, tiste nemške stranke, katere so bile vedno v najtesnejši zvezi z ministriškim predsednikom.

»Slov. Gosp.« je povedal že zadnjič, da je zahtevala vlada od zbornice dovoljenje, da sme na posodo vzeti 69 milijonov kron. 15 in pol milijonov je nameravala razdeliti med tiste, ki so bili v tem letu poškodovani po vremenskih uimah, posebito za nakup krme, 53 in pol milijonov pa v ta namen, da se naplajo državne blagajnice, ki so se spraz-

sem zvedel o nesreči po drugi poti. Bodite mirni, toliko že imam, da poravnam ta dolg in mi bo se ostalo za potrebo. Saj sem vas stari dolžnik, brez vaše dobre bi nikdar ne bil postal to, kar sem.«

Te besede hvaležnosti svojega rejanca so Vesela ganile tako, da ni mogel nič odgovoriti. Molče je objel mladega gospoda in se zjokal.

Anton je rešil Vesela, in namesto razprodaje se je vršil v Veselovi družini kmalu na to vesel dogodek: Slikar Varl in Veselova Milka sta se poročila.

Smešnica.

Nek angleški bogataš, ki je pa malo obratjal sedanjo odgojo gospodskih žensk, je svojemu sinu večkrat rekel: »Če se boš ženil, ne jemli take gospodičine, ki se samo lišpa, nič ne dela, pa še čez metlo pade, če jo pred njo položiš. Sin si je ta nauk k srcu vzel, in ko je bilo enkrat veliko gospode povabljeni v grad, jim je pred odhodom metlo položil v lopi počez. Vse gospodičine so čez metlo stopile, nekatere so se celo nad njo spodtekunile. Samo ena se je toliko ponižala, da se je do metle pripognila, jo vzdignila in jo v kot postavila. To je res za ženo vzel in dobil je prav pridno gospodinjo.«

nile zadnja leta vsled izvanrednih plačil. Vse stranke državnega zборa so bile za to, da se vladu dovoli pravica, na posodo vzeti 15 in pol milijona kron v pomoč poškodovancem; da, Čehi in Jugoslovani so zahtevali še celo 4 in pol milijona več, naj se popravijo nekatere struge pri vodah. A razven Poljakov in ustavovernih veleposestnikov ni bilo nikogar, ki bi bil vladu dovolil nadaljno posojilo za 53 in pol milijona kron. Vse stranke, Čehi in Jugoslovani, so odstopile od obstrukcije, da se vrši obravnavana radi 15 in pol milijona na korist poškodovancem. Ta predlog se je izročil najprej odseku za vremenske nezgode; a iz tega odseka je prisel predlog v proračunski odsek, ki šteje 48 udov. V tem odseku ni bilo ugovora proti temu, da sme vladu na posodo vzeti 15 in pol mil. kron. A vladu ni bila s tem zadovoljna. Dr. Körber kakor finančni minister sta zahtevala, da se mora dovoliti vseh 69 milijonov. V petek, dne 10. dec. zvečer, se je vršilo glasovanje v proračunskem odseku. 29 članov je glasovalo proti 69 milijonom, a 14 za. Vladni predlog se je torej odšel. Dr. Körber je vstal in izjavil, da bo vladu takoj storila potrebne skele. Še tisto noč je naznani dr. Körber predsednikoma gosposke in poslanske zbornice, da prenehajo vsled cesarjevega odloka seje državnega zbor. Nekaj ur poprej je namreč grof Vetter, predsednik poslanske zbornice, napovedal prihodnjo sejo za 13. dan decembra.

Kaj namerava storiti vlad?

Proti vladu so glasovali Čehi, Hrvati, Slovenci, nemški narodnjaki, nemški naprednjaki, krščanski socijalci, vjenemci, socialisti demokrati in eden nemški katoličan; za vladu Poljaki, ustavoverni Nemci in eden nemški katoličan. Zakaj so dozdajšnji vladni zavezniki, nemški narodnjaki in naprednjaki, glasovali proti vladu, se ni prav jasno. Verjetno je, da gledajo pisano dr. Körberja radi tega, ker ni na enkrat, ko so Nemci to zahtevali, iz luomosta prestavil laške pravne visoke šole in ker je imenovan za Češko minister dr. Randa brez dovoljenja Körberjevega. A vprašanje nastane, kaj bo vladu sedaj storila? Ali bo cesarju podala ostavko, to je, bo ministratvo odstopilo? Težko. Körber vživa cesarjevo zaupanje bolje kakor kateri koli minister pred njim. Vsaj je imel v petek zvečer dr. Körber že v žepu cesarjev odlok, s katerim je smel državni zbor odgoditi v imenu cesarja, kakor je hotel. Ali bo Körber razpustil državni zbor? Tudi težko. Dr. Körber dobro ve, da tudi z novimi volitvami si ne pridobi večine. Zraven se je pa Poljski klub izrazil precej po odgoditvi državnega zborja, da ni umestno, razpuščati parlamenta. Körber je hotel nekoliko postrašiti svoje prijatelje, nemške poslance, ker so se mu kazali nekoliko nepokorne. Zdaj bo imel nekaj tednov časa, da se z njimi in znabiti se z drugimi strankami pogaja. Po novem letu sklene zopet državni zbor; takrat se mu vtegne posrečiti to, kar se mu je odbilo zdaj. Iz povedanega sledi, da neprijetne brce ni dobilo ministerstvo samo le od Slovanov, ampak tudi od večine Nemcev. Skoraj gotovo se bo državni proračun za l. 1905 napravil zopet na podlagi § 14.

Politični ogled.

Zakonski načrt o delavskem zavarovanju. Kakor se poroča iz državnega zborja je vladu predložila v petek zbornici načrt o delavsko-zavarovalni preosnovi. Vladna predloga obsega le načela, po katerih se namerava preosnovati delavsko zavarovanje. Pravi zakonski načrt bo predložen, ko ga odobre razna zastopstva. Vlada namerava uvesti za starost in za onemoglie zavarovanje, a obenem temeljito preosnovati sedanjo delavsko-zavarovalno zakonodajo. Nasvečje nalogu bodo imele boniske blagajne, ker bo na tej podlagi izpremenjeno, oziroma usta-

novljeno tudi delavsko zavarovanje za slučaj nezgod in pa delavsko starostno zavarovanje. Državno nadzorstvo pri delavsko-zavarovalnih zavodih bo strožje, kakor je bilo doslej in bolj priprosto bo pravosodje, kakor je sedaj. Najvišjo oblast bodo tvorili blagajnični nadzorniki. Zavarovanje se bo razširilo na širše delavske kroge, kakor doslej in bodo podvrženi zavarovanju tudi poljedelski delavci. Delodajalci bodo morali prispevati več, kakor so prispevali dosedaj, a zato bodo imeli tudi več pravic. Za starostno zavarovanje bo prispevala tudi država.

Nestrpnost Nemcev se je najbolj pokazala te dni pri moravskem nemškem poslancu Offermannu. O njem smo že zadnjič poročali, da je govoril v državnem zboru spravljivo. Priporočal je svojim nemškim tovarišem, naj se ne upirajo upravičenim zahtevam Slovanov, da bo mogoče delati v državnem zboru. Zaradi tega so uprizorili ti nemški kričači grozovito gonjo proti temu poštenemu Nemcu. Da ga je predsednik kluba nemških naprednjakov, h kateremu je spadal Offermann, hitro oštel, smo že zadnjič poročali. Tudi to, da je bil prisiljen Offermann izstopiti iz tega kluba. Toda gonja proti njemu je šla še dalje. Po prizadevanju teh nemških poslancev so izrekli nemški nestrpnči na različnih shodih nezaupnico Offermannu ter ga pozvali, naj odloči poslanisko čast. Offerman je to tudi storil. Tako izginjajo pošteni in miroljubni nemški poslanci, na njihova mesta pa stopajo kričači in nestrpnči, ki si stavijo za nalogo samo to, da sovražijo Slovane in jih ovirajo v njihovem napredku. In ti ljudje hočejo govoriti prvo besedo v državi. Uboga Avstrija!

Političen boj na Ogrskem. Kakor smo zadnjič poročali, se je posrečilo ogrskemu ministrskemu predsedniku grofu Tiszi, da se je sprejel začasno v državni zbornici tak poslovni red, ki onemogočuje majhnim strankam obstrukcijo. Na to je bil državni zbor takoj odgovoren. Zdaj se je šlo Tiszi za to, da se ta poslovni red za stalno sprejme. Zato je takoj sklical s pomočjo liberalne stranke, ki je na njegovi strani, več štědov po večjih ogrskih mestih, da agitira za svoj poslovni red. Povsed pa komur je prišel, ga je napadlo ljudstvo s kamenji. Prejšnjo nedeljo je bil v Oštrogonu. Ko se je peljal na kolodvor, so mu razgražači pobili vse šipe na kočiji. Minolo nedeljo je šel na shod v Maros Vasarhely na Sedmograškem. Njegovi nasprotniki se niso udeležili zborovanja, zato je Tisza že misil, da je zmaga na njegovi strani. Toda njegovi sovražniki niso spali. Zbognali so toliko ljudstva, da se mu ni mogla ustavljati straža pri Tiszovem vozu, katerega so razgražači kar posuli s kamenjem. Tudi ustretilo se je dvakrat. Ranjenih je bilo mnogo policajev. Tisza je hitro zapustil mesto. V ulicah je po njegovem odhodu divjal med vojaki in množice boj, pri katerem je na obe strane tekla kri. Tako dela ogrski ministrski predsednik politiko. Včeraj se je otvoril zopet državni zbor. Tiszova stranka šteje 224 poslancev, nasprotnih pa slancev je samo 186.

Surovosti socialnih demokratov v Florenci. V Florenci v Italiji so se vršili minoli četrtek veliki izgredi. Razgražači so napadali gojence raznih katoliških zavodov, pobijali okna. Razbili so mnogo tabernaklev v altarijih, uničevali Marijine podobe ter kradli srebrnino. Starinski tabernakelj v ulici Via Ricasoli, delo slavnega mojstra Filipa Sripita, je komaj rešila policija. Stolnico je varovalo orožništvo. Druhal je hodila semtertja ter psovala duhovščino. Neki seminarist, ki so ga hoteli vreči v reko Arno, je komaj ušel.

Novo srbsko ministrstvo. Prejšnje srbsko ministrstvo, pod predsedstvom Gručića, je odstopilo zaradi tega, ker jo je razčitali neki poslanec. Ko ga je pa hotelo ministrstvo zaradi tega tožiti, ga ni zbornica izročila sodišču. Novo ministrstvo je sestavljeno takole: Pasić predsednik in notranje stvari, Paču finance, Putnik

vojne stvari, Radanović trgovino, Velimirović stavbe, Andra Nikolić naučne in začasno pravosodne stvari.

Kaj je novega na Balkanu? Kakor smo že poročali, so poslale velevlasti več svojih častnikov, ki bi naj preskrbeli red in mir v Macedoniji. Ti častniki bi naj zapovedovali turškim orožnikom in sprejemali pritožbe preganjanih. Dozdaj ti častniki niso imeli veliko uspeha, kajti njih število je veliko premajhno, da bi mogli uspešno delovati. Zaradi tega zahtevajo velevlasti, da se število častnikov pomnoži. Temu pa se ustavlja Turčija, kateri je že nadzorstvo teh častnikov neprijetno. Ce bo Turčija še na dalje poizkušala preprečiti uravnavo zadev, nameravajo velevlasti napeti proti Turčiji hujše strune.

Angleška proti Turčiji. Iz Carigrada poročajo, da se govorji med diplomati o razporu med Turčijo in Angleško. Angleži namejavajo z vojsko silo pregnati turško posadko iz Adena, trdnjave na južnem koncu polotoka Sinaj, in poslati proti Turčiji svoje brodovje.

Dopisi.

Od Sv. Antona v Slov. gor. (Opazovanje in nekaj na srce volilcem občine Cerkevnjak) Kakor se govorji, ustanovlja se pri Antonu »Veteransko društvo«. Razun dobrega uspeha želeti bi bilo, da bi imelo isto v slučaju ustanovitve — tudi popolnoma slovensko lice.

Bliža se tudi čas obč. volitev v Cerkevnjaku. Ali bi može te občine ne mogli pokazati enkrat, da se pretaka po njih žilih krepka slovenska kri ter streti moč vladajočih nemčurskih krogov? Ali ni narodna zavest toliko močna, da bi vzrastla narodna stranka in prodrla nemčurske vrste, katerih se zaveden Slovenec sramovati mora. Volilci, ako klije v vas le iskrica naravnega ponosa, ako imate v glavi možgane — proč z nemčurstvom, volite si može, ki so vaši tudi tedaj, kadar se ne gre samo za čast, katero jim skažete, kadar jih volite, ampak kateri bodo tudi poslovali v jeziku, kojega umete, v naši mili slovenščini. Volite z lastnim prepričanjem in ne s podkupljenjem! Ako pa ne zadostuje ta ljubezniv opomin, pride v prihodnjič kaj več. — Opazovalec.

Razne stvari.

Az domačih krajev.

Odlikanje. Častno kolajno za štiri desetletno zvestvo službovanje sta dobila: skladnični paznik v tovarni za olje v Zidanemmostu France Lipovšek in delavec v isti tovarni France Oberžan.

Mariborske novice. V Scherbaumovem parnem mlinu se je ponosrečil dne 28. m. m. delavec Franc Koren. Padel je raz voz ter si zlomil levo roko. — Isti dan je zmečkal nogo slikarju Jakobu Paloh na južnem kolodvoru. Vsled neprevidnosti je dobil nogo pod kolo. — Naslednji dan pa je zmečkal prst na nogi ključavnici Karolu Ramer v delavnici na koroškem kolodvoru jeklen sveder, ki mu je padel z roke. — Našim citateljem bo še znano, da je bil l. l. obsojen stavbeni mojster Der vušek v trimesečno ječo in 3000 kron odškodnine, ker je udaril svojega uslužbenca Gabrijela Maček tako močno za uho, da mu je počila ušesna mrežica. Letos spomladi je pravil ekonom Anton Franc, ki biva sedaj v Konjicah, da mu je povedal Maček, da si je sam predrl ušesno mreno, da bi dobil odškodnino. Maček je vsled tega prišel v preiskavo zaradi krivega pričanja. Pri tem se je dognalo, da je Franc neresnično govoril o Mačku in da je krivo pričal pred sodnijo. V soboto, dne 3. t. m. je stal Franc pred mariborskimi sodniki, ob-

doljen obrekovanja in krivega pričanja. Obtoženec se je zagovarjal, da je govoril resnico. Za pričo poklicanemu Mačku je dejal, da ni res, kar je izpovedal. Sodni dvor je prišel do prepričanja, da je Franc kriv ter je bil obsojen na šest mescev težke ječe. — V mestu so začele razsajati osepnice. Poroča se, da je v prvem razredu šole Magdalenskega predmestja skoro polovico otrok zbolelo na osepnicah. — Ključavničarski mojster Korpai v Studeniški ulici je strejal podgane s flobert puško. Ko je hotel neko podgano, katere ni popolnoma s strehom usmrtil, s kopitom pobiti, sprožila se je puška in majhna kroglica mu je šla v desno oko, ki je izteklo. Ponesrečenega so prepeljali na graško kliniko. Bati se je, da bo trpelo tudi drugo oko. — Mineli ponедeljek popoldne je bil aretiran na Tržaški cesti 31 letni dinar Franc Vakej iz Bohove. Nesrečni kaže jasno, kam pripelje človeka žganje. Vakej je še le 11. t. m. zapustil kaznilnico, kjer je sedel zaradi zločinstva javnega nasilstva. Toda kazneni ga ni poboljšala. Njegova prva pot je bila v žganjarno, kjer je v pisanosti takoj začel prepir. Ko so ga vrgli iz žganjарne, razbil jim je vse šipe. Policeju, ki ga je hotel ukleniti, raztrgal je suknjo ter ga bil s pestmi. Morali so ga zvezati, da so ga spravili v lukno. Saj pa ni čuda, če se v Mariboru nahaja mnogo žrtev žganja, ko je pa toliko žganjarn. Te naj zaprejo in slični slučaji kakor je Vakej, se ne bodo tako pogosto dogajali. — Božični prazniki se bližajo, in dinar Anton Rus iz Sedlačeka pri Ptiju ni imel nič denarja. Šal je torej in vzel Lorberjevem hlapcu Jožefu Čeligi lep havelok ter ga hotel zastaviti. Toda roka pravice ga je dosegla in potegnila v lukno. Imel bo slabe božične praznike.

Kdo jih je dolžil? Mi smo pisali v zadnji številki, da je nekdaj iz hudoj prerezal žico pri Žigertovem stolpu, vsled česar ga je veter lahko podrl. Da bi znal ta »nekdo« Nemec ali nemškutar biti, niti namignili nismo! Navzlic temu pa se nemški listi strastno zaganjajo v nas ter nam očitajo, da smo mi Nemce dolžili omenjenega hudoletva in da je to grdo natolcevanje. Kako so mogli kaj takega izmisli, nam je nerazumljivo! Zelo čudno je to zagovarjanje, ko jih v istini nihče ni dolžil!! Spominja nas na ono znano dogodbico: Mati so se pritoževali, da se jim kislo mleko susi. Janko pa je postal rudeč in je zatrjeval, da ni snedel kislega mleka.

Pri Žigertovem stolpu, tam, kjer je bila žica prerezana, so se našli sledovi krvi. Bržkone si je hudo než pri delu ranil roko. Kakor smo zvedeli, ni pokazalo orožništvo posebne pridnosti pri zasedovanju zločinstva!

V Framu je utonila v ponedeljek zjutraj v cestnem jarku ob okrajni cesti Rače-Fram, žena Ana Mom — stara žuanka pi-janka. Poleg nesrečnice so našli pol steklenice žganja.

Sv. Ilij v Slov. gor. Odšli so slavni sudmarkovski pravki in nemška kobača je ostala sama. Stoji na slovenskih tleh; a vsikdar je za Slovence zaprtta. Slovencem dalje proč od meje, se zdi pač ta kobača polna nevarnih zverin, ki bi naj sčasoma pohrustale vse šentiljske Slovence. Mi pa se tega strašila nikakor tako strašno ne bojimo. Pameten Slovenec ne bo prestolil praga! Vprašajte naše slovenske gospodarje in vrle gospodinje, vprašajte naše narodno navdušene mladenci in zavedna dekleta — vsi bodo enoglasno odgovorili, da nikdo ne stopi v to kobačo, kdor še ima trohico zavesti v sebi, da ga je rodila slovenska mati. O ne, to strašilo nas nikakor ne navdaja z malosrčnostjo ali obupom. Ravno nasprotno! Kdor vidi to kobačo, se prav živo spominja, kako predzni so naši nasprotniki, ki nas tako izvajajo in nam na domačih tleh nastavljajo take zanjke, v katere bi nas radi vjeli, če bi se mi dali! O saj se prav dobro poznamo! Radi bi nas potopili v žlici vode, pa mi se ne damo! Tembolj previdni in požrtvovalni bomo zdaj pri svojem narodnem delu. In

prepričani smo, če vsak narodnjak, ki še ima le iskrico ljubezni do domače zemlje in do materinega jezika v svojem srcu, stari svojo dolžnost — ne bo tako daleč čas, ko bodo tisto kobačo ravno tako tiho zaprli, kakor so jo brez velikega šuma odprli! Bog in sreča junaška!

Od Sv. Trojice v Slov. gor. se nam poroča: Pred zadnjim Marijinim praznikom je neki hudobnež v trojiški cerkvi vломil v nabiralnik za miločino na moški strani ter odnesel njegovo vsebino. Dosti ni dobil, morebiti eno krono. Malo poprej se je to v Negovi zgodilo. Cerkveni darilniki naj se pogosto izpraznujejo! — Iste dni se je pri Rolovih v Gornjih Žerjavcih po noči priplazil v hišo nek potepuh, da bi kradel, katerega so pa pravočasno prepodili. Zdaj je čas tato in postopačev, zato pazite! — Prvi adventni teden je bilo pri Trojici sedem mrljev: Stari sodar Čolnik iz Spodnjega Porčiča, kovačica Vogrinec iz trga, moža so pokopali meseca avgusta, kmetica Dvoršak iz Oseka in pa stirje otroci, med temi šolarica Jozefa Dvoršak iz Gornjega Porčiča in pa enoletna hčerkika trgovca Šileca iz Spodnje Senarske, kateri je skrbni oče napravil prav lep pogreb.

Kako delajo naši nasprotniki! Pri neki nemški trgovini smo imeli priliko opazovati, kako je vabil komij nekega kmeta v stacuno. Ko vse prigovaranje kakor: »Dragi očka, stric, pojte neter, imamo najbolj fal blago!« ni nič pomagalo, dejal mu je slednji: »Pojet noter, dobite štampr najboljšega žnopsa, čisto zastonj!« Kmetič, žal, se je res dal zvabiti v prodajalno. Torej to je tisto sredstvo, s katerim si nekateri nemški trgovci pridobivajo slovenske odjemalce. Fej! Ali ni pedio, z žganjem opijaniti človeka, da mu potem lažje proda svoje blago?! In če dotični kmet misli, da dobi najboljše žganje in pa zastonj, se zelo moti! Žganje ne bo nič drugačia kakor navaden fuzl, sam špirit in voda. In tudi tega gotovo ne dobi zastonj! Nemški trgovec ne bo nikoli slovenskemu kmetu niti vinarja daroval! Kmet mora tisti štampr trikrat pri blagu plačati! S studom se mora obrniti vsak pošten človek od take trgovine, ki rabi tako grdo sredstvo, da privabi odjemalce. Z žganjem napajajo ti ljudje naše ljudstvo, da ga spravijo v dusevno in gospodarsko bedo! Po svojih časopisih pa potem pišejo, ko so zapeljali naše ljudi, da ni bolj neumnega in surovega naroda kakor so Slovenci! Slovensko ljudstvo, spreglej vendar enkrat, kje so tvoji sovražniki!

„Štajerčeve“ obrekovanje obsojeno. Od Male Nedelje, iz Puščave in Sv. Antona v Slov. gor. smo dobili več dopisov, v katerih farani obsojajo grdo in lažnivo pisavo in obzaljujejo napade na njihove dušne pastirje. Vseh teh dopisov nam ni mogoče priobčiti. Naj se dotični vrli dopisniki potolažijo z dejstvom, da »Štajerc« napada samo poštene in najbolj zaslужene gospode in može. V svoje varstvo pa jemlje le morilce (Muršec!) in šnopsarje. Za to pa nosi tudi častno ime: glasilo za spodnještajerske morilce in šnopsarje!

„Štajerčevi“ zagovorniki. Ker smo mi »Štajercu« očitali, da je imel morilca Muršeca za sotrudnika, zaradi tega je skipela nemška kri po vseh spodnještajerskih nemških listih. Posebno se je zavzela »Pettaufer Zeitung«, katero bere okoli 200 naročnikov, za svojega, nji kar se tiče nepoštene pisave popolnoma jednakega »Štajerca«. Jetični nemški listič piše, da je dobil od nekega »visoko stoječega« gospoda pismo, v katerem isti izraža ogroženje nad tako pisavo. Seveda imena ne pove, ker ga ne ve. Vse je od začetka do zadnje pike zlagano. Piše o nekem Čuvanu, ki je bil baje na smrt obsojen zaradi »Slov. Gospodarja«, katerega mu je škof Strossmayer nasvetoval. Seveda Čuvan je bil obsojen na smrt, pa ne zaradi »Slov. Gosp.« Nemškutarji hočejo z lažjo in s psovanjem prikriti dejstvo, da imajo list,

katerega sotrudnik je bil morilec Muršec. To jih peče in jezi! Toda tega madeža si ne bodo zbrisali nikoli raz čelo! Iz tega se tudi vidi, kake prijatelje, da ima »Štajerc«. Samo tisti nemški listi so ga zagovarjali, ki pišejo najbolj obrekovalno o Slovencih. Tisti listi so ga zagovarjali, ki so pisali povodom obravnavne nedolžnega viničarja Bratuša, da so Slovenci ljudožrci in ki vedno pišejo, da so Slovenci sami roparji, morilci itd. Vsak slepec in tudi vsak najbolj zabit človek mora sprevideti, da je »Štajerc« nemčurski list, ki je samo zato ustvarjen od svojih ustanoviteljev, da pogubi slovensko ljudstvo, kakor je pogubil Muršeca, kojega je spravil na vešala, in kakor je pogubil na stotine naših ljudi, katerim je stisnil samomorilno orložje — šnops v roke.

Občinski odbor na Humu pri Ormožu je visokoceduega gosp. c. kr. dvornega svetovalca dr. Miroslava Ploja, državnega in deželnega poslanca, veleposestnika itd. izvolil enoglasno v priznanje posebnih zaslug »častnim občanom.«

Sina izgubil in še obsojen. Martin Novak je pretekli mesec popravljal vodnjak Jožeta Pučnika na Ponikvi. Njegovemu sinu se je pri tem utrgla vrv ter se je ubil. Nesrečni oče je radi tega moral pred sodišče, kjer je bil obsojen v dvamesečno ječo.

Samomor. V Cvenu pri Ljutomeru se je ustrelil dne 8. t. m. v hiši Tomaža Kolbl orožniški postajevodja Rudolf Šif iz Ljutomera. Ker ni prišel iz službe domov, šel ga je stražmojster iskat. V Cvenu je izvedel, da je v hiši Kolbla. Ko se je približal omenjeni hiši, sliši iz hiše streli. V sobi je našel postajevodjo mrtvega na stolu, puško, s katero se je ustrelil, ležala mu je med kolenoma. — V Št. Petru se je ustrelil v bližini grobarjeve hiše 72 letni kočar Janez Knoc.

Črna gora pri Ptaju. Lani smo imeli, kakor je znano, občinske volitve, proti katerim so skrupucali ugovor »Štajerčijanci«. Zdaj je se le ta ugovor rešen, in sicer na veliko veselje »Štajerčijancev« so volitve razveljavljene. Torej celo leto so rabili, predno so našli nedostatke pri volitvah. Volilci, ki ste zadajoči pokazali, da ste vrli slovenski možje, pokažite tudi tokrat, da ste se trdnjakor skala! Napravite, da bo veselje »Štajerčijancev« kratko!

Iz Zetal pri Rogatcu se poroča: Doba, ko smo imeli pri nas mnogo tatvin, se hoče zopet začeti. Minolo soboto zvečer okoli pol 8 ure so hoteli neznani tatovi vloniti v prodajalno trgovca Berlizga. Opazil jih je pa pravočasno njegov trgovski učenec Cvetko, na kar so uzmovici zbežali. Pustili so na mestu žrd, s katero so hoteli vdigniti vrata. Orožništvo je s pomočjo mož in fantov takoj začelo zasledovati tatove, toda brezuspešno.

Umrl je v Žalcu v noči od nedelje na pondeljek g. Ivan Kač. Nasli so ga zjutraj mrtvega pod stopnicami njegovega stanovanja. Sluti se, da ga je na stopnicah, ki so zelo strme, zadela kap, ali pa da se mu je izpodrsnilo ter se ni mogel ujeti, ker je imel revez samo levo roko. Ob drugo je že pred mnogo leti prišel kot oskrbnik zaloške grajsčine, kjer mu jo je stroj odtrgal. Ivan Kač je dovršil svoj čas kmetijsko šolo v Grottenhofu. Slovenski javnosti je bil dobro znan. Dolgo let je deloval za ustanovitev kmetijskih zadrug, ki pa vsled pomanjkanja nadaljnega vodstva niso prišle do prave veljave. Dolgo let je bil tajnik trške občine žalske, zadaji čas v občinah Griže in Velika Pirešica. V slednji občini je bil tudi častni član. Znan je bil tudi kot organizator slovenskih požarnih bramb in mu na tem polju gre mnogo zaslug. Pečal se je mnogo z občinskimi zadavami in ustanovil društvo uradnikov samoupravnih zastopov. Zadnji čas je pisal poučno knjigo o občinski upravi ter jo hotel ravnokar v tisk oddati. Istotako je bila

odobreana njegova knjižica o prvi zdravniški pomoči ter jo je nameraval izdati za šolsko mladino v obeh deželnih jezikih. Pa ni mu bilo sojeno, da bi sad svojega truda v tisku videl. Umrl je v starosti 55 let. Ivan Kač je bil izredno nadarjen in marljiv človek in ga štajerski Slovenci po vsi pravici ohranijo v hvaležnem spominu.

Celjske novice. Koncert svetovnoznanje ruske družbe Nadine Slavjanski bo dne 21. t. m. v Narodnem domu. — Celjsko pevsko društvo ima svoj občni zbor dne 17. t. m. v Narodnem domu. — Stari grad nad Celjem bodo popravili. Dežela je dovolila 6000 kron, ki se bodo izplačale v dveh obrokih. Za popravljanje takih starih razvalin ima dežela denar, za uravnavo naših rek in potokov, ki delajo toliko skodo, pa ne! Tako se dela v Gradcu z deželnim denarjem!

V Gaberjah pri Celju je položila neusmiljena smrt nežno žrtev v hladni grob. Dne 12. t. m. so pokopali 16 letno hčerkico stavbinskega mojstra Golograncu. Svetila ji večna luč!

Rudo slediti se je dovolilo v okraju okrožnega rudarskega urada celjskega za dobo enega leta g. Antonu Venzeku, jamskemu pazniku v Gaberji, in gosp. dr. Ivanu Rudolfu, odvetniku v Konjicah.

Teharski „Nemci“ so se spuntali. Celih osem jih sedi v občinskem odboru in vsi so izstopili. Baje se jim nič ne dopadejo bližajoče občinske volitve, ko bodo morali dati slovo častnim službam. Imenik volilcev so tako slabo sestavili, da bodo pritožbe Slovencev gotovo ugodno rešene. Ker oblast teh pritožb ni kar hitro zavrnila, so se ti naši »Nemci« razjezili in v ti jezi so izstopili iz občinskega odbora. Sicer pa nihče ne joka za njimi!

Svoji k svojim! Po Dobrni je nedavno hodil agent neke nemške tovarne za stroje. O enem dobrnskem kmetu je znano, da se je dal pregoroviti in naročil je nek stroj. Agent je pa prišel tudi k zavednemu narodnemu kmetu, kateri mu je na vsa prigovarjanja odgovarjal, da bo naročil stroj v narodni tovarni g. Pfeiferja v Hočah. To je pa agenta razjezilo in začel se je zaganjati v g. Pfeiferja in njegovo tovarno, češ, da kupuje stare stroje in jih popravlja, da torej njegovo blago ne more biti mnogo vredno itd. Na to mu pa kmet mirno odvrne, da je bil pred par dnevi sam pri g. Pfeiferju, da je torej na lastne oči videl njegove izvrstne izdelke. Dolg obraz je naredil agent in jo popihal. Sedaj pa primerjamo se to: oba kmesta sta naročila enake stroje. V nemški tovarni je bil stroj 20 K dražji, na železnici pa je plačal kmet 17 K, medtem ko je bilo iz Hoč v Celje plačati le 2 K. Tako si je zaveden narodnjak prihranil 25 K s tem, da je kupil stroj v narodni tovarni. Zraven je pa s strojem zelo zadovoljen, ker deluje izvrstno. Držimo se svojih ljudi in jih podpirajmo, tuje agente pa pred vrata!

Konjice. Presvitla gospa kneginja Kristijana Windisch-Graetz je ustanovila društvo zmernosti in se je to društvo v četrtek, dne 8. t. m. sestavilo ter so bili izvoljeni v društveno vodstvo gg. Jakob Jurko, nadučitelj v Teplanjah, načelnikom; Janez Bölc, blagajnikom, Anton Toman tajnikom, Matija Grčnik in Janez Plajh odbornikom. Vpisati se je dalo takoj 34 udov. Lično opremljena društvena soba se nahaja v Evasovi hiši v pritličju na desno in je odprta vsako nedeljo in praznik od 9. dopoldne do večera.

Ogenj. Pri Sv. Primožu na Bohorju je gorelo dne 5. t. m. Zgorela je hisa zakonskih Pečolar. Samo šest metrov oddaljeno gospodarsko poslopje se je posrečilo rešiti. — V Velikih Prekosah pri Rogatcu so zaprli tri osebe, ki so na sumo, da so začeli hišo Jerneja Blatinc. Zgorela so tudi vsa shranjena živila, precej vina in mosta. Zdaj na zimo posebno hudo zadene

ta nesreča ubogo družino. — V Tepsavi pri Sv. Petru pod Mariborom je gorelo dne 7. t. m. Zgorela je Kreitnarjeva viničarija. Posestnik stanuje v Degošah ter je imel viničarijo zavarovano. Ubogemu viničarju je vse zgorelo: živež, celo pohištvo, ena krava in ena koza ter dve svinji. Žima pred durmi, pa vse uničeno! —

Nesreča. Iz Rudečega brega pri Mariboru se nam poroča: V sredo, dne 7. t. m. so podirali drevesa drvarji Peter Janšek, Franc Krampl in Šimon Krajnc. Ko so podzagali neko smreko, je opozoril Janšek Krempeljna, da naj ne žaga več, ker je smreka že dovolj podzgana. Krampl pa se ni brigal za ta opomin, ampak je žagal naprej. Naenkrat se je smreka podrla, Krampl ni mogel več uiti in veja padajočega drevesa ga je zadeila s tako močjo, da ga je na tla podrla. Čez dobro uro je bil mrtev. Ponesrečeni je bil 36 let star in zapusti vdovo s tremi malimi otroci. —

Narasla Sava je odnesla brod pri Cotu med Loko in Radečami blizu Zidanegamosta. V noči od 8. do 9. dec. je naenkrat izginil brod.

Dolgovi štajerskih mest. Vsa naša štajerska mesta pač najbolj kažejo, kako znajo naši Nemci oziroma nemčurji gospodariti. Tako pride v Gradcu na enega prebivalca 13205 K. v Mariboru 211-21 K, v Celju 18793 K in v Ptaju 154-68 K dolga. V teh mestih pa vladajo tisti ljudje, ki se šutijo za naše najboljše prijatelje in ki pravijo, da nam hočejo pomagati. Revčki! Naj si prej sami pomagajo!

Zadolženost občin. Deželni urad je zopst izdal statistične podatke o gospodarstvu občin na Štajerskem. O dolgovih, ki so jih imele občine koncem l. 1901, naj navedemo sledeče o Spodnjem Štajerju: Vse občine na Spod. Štajerskem dolgujejo skupaj 2,125.641 kron. Za poplačanje dolgov in obresti so plačale te občine 147.097 kron. Na eno osebo pride na celiem Spod. Štajerskem povprečno 9-38 K dolga. Spodnjetajerske občine so najmanj zadolžene; na Gornje Štajerskem imajo namreč občine 6.131.126 K, in na Srednje Štajerskem 2.945.581 K dolga. To pa zaradi tega, ker so večinoma gorati, nerodovitni kraji. Čeravno s tem denarjem, kar ga plačuje Spod. Štajerska, večinoma podpirajo Gornje in Srednje Štajersko, vendar vse nič ne zaleže. Zato lahko trdim, da vzdržuje naš slovenski del dežele skoro celo kronovino. Zdaj pa naj zopet pridejo nemškatarski sirokoustneži ter nam naj zatrjujejo, da se mu boljše godi, kdor nemški zna!

Izzseljevanje iz avstro ogrske države. Znamenje, kako slabo skrbí naša država za svoje podložnike je, da se vedno več prebivalcev izseljuje v druge države. Tako je naraslo v teku deset let od l. 1892 do l. 1902 število izseljencev od 75 000 na 180.000. Da tiči v tem velika družabna nevarnost za našo državo, tega si ni naša vlada niti v svesti, sicer bi skrbela bolj za tisti stan, izmed katerega se jih največ izseljuje, namreč za kmetski in delavski stan. Vlada mora pač negovati svoje ljube Nemce ter nima časa misliti na druge stvari. Seveda pri tem trpi cela država. Mnogi izseljenci so seveda tudi sami krivi, če zspustijo domovino. Mislimo namreč, da jim bodo v tujini pri lahjem delu pečeni piščanci v usta letili. Kako hudo se godi posebno izseljencem v Ameriki, o tem bi se dale popisati cele knjige. Marsikateri je že tam lakote umrl, kar bi se v domovini gotovo ne bilo pripetilo. Seveda ima tu pa tam kateri srečo, da z napornim in hudim delom prisluži nekaj več, da more poslati svojim ljubim; toda z lahkim delom si bo težko kaj prihranil. Tudi se morebiti posreči enemu ali drugemu, da obogati. Toda kaj so ti redki slučaji proti tisočerim nesrečnikom, ki so žrtve izseljevanja. »Ljubo doma, kdor ga ima«, je resničen pregovor.

Cerkvene stvari.

Duhovske vesti. Umrl je dne 9. t. m. v samostanu oo. trapistov v Rajhenburgu tajnik P. Ignac Haupt.

V frančiškanski cerkvi so blagoslovili dne 7. dec. novi glavni altar, nad katerim stoji čudodelna podoba Matere Milosti. Blagoslovilje so opravili Njih ekscelenca prem. knez in škof dr. Michael Napotnik ter imeli daljši prelep nagovor. Svetega opravila se je udeležilo mnogo pobožnega ljudstva.

Sv. Magdalena pri Mariboru. Na kvaterno nedeljo (18. dec.) obhaja Vincencijevi društvo pri Sv. Magdaleni 25 letnico svojega obstanka. Objednem slavijo trije gg.: Jožef Gugnikar, Franc Kokolj in Janez Labes, svoj petindvajseti jubilej, kar delujejo kot odborniki in delavni udje pri tem društvu. V ta namen bo v nedeljo ob 8. slovesno sv. opravilo s primernim kratkim nagovorom. Med sv. mašo skupno sv. obhajilo in pobiranje milodarov za uboga. Vsi udje in prijatelji društva, kakor tudi oni ubogi, ki so dobivali ali dobivajo od društva podporo, so prijazno povabljeni, da se slovesnosti udeležijo. Po sv. maši se zberejo udje in podpiranci v župnijski pisarni, kjer se vrši 25. občno društveno zborovanje.

Mili darovi za družbo vedenega češčenja: Sv. Miklavž p. Ormožu 20 K, Sv. Kunigunda na Pohorju 20 K, Ruše 140 K, Francolovo 59 K, Sv. Križ pri Ljutomeru 33 K 40 v, Ljubno 21 K 30 v, Sv. Maro niže Ptuja 33 K, Kozje 40 K, Dobje 14 K, Olimje 6 K 34 v, Sv. Peter pod Sv. gor. 12 K, Sredisce 40 K 98 v, Sv. Jernej pri Konjicah 80 K, Sv. Ilij pri Gradišču 39 K 55 v, Majšperg 100 K, Sv. Ropert v Slov. gor. 36 K 30 v, Sv. Marija Magdalena v Mariboru 39 K 10 v.

Fram. Sveti jubilej Brezmadežne smo zaključili s slovesno tridnevniko, katero so vodili preč. g pater od sv. Jožeta pri Mariboru. Spovednice so bile ves čas oblegane, razven peščice trjcev, so vsi prejeli sv. zakramente. Praznik Brezmadežne pa smo obhajali nad vse slovesno. Blagoslovila se je namreč isti dan velika podoba »Marije Celarce«, mojstversko delo slavnega rojaka L. Perko. Že predvečer so mogočni streli naznanjali veseli dan. Na praznik pa se je ob četrtni na 10. uro zbrala velika množica ljudstva v vasi pri občinski kapeli, ki je bila mično okinčana. Tam se je kip blagoslovil. Šest močnih deklet vzdigne težki kip Marijin in začela se je pomikati velika procesija proti cerkvi. Krasne cerkvene zastave so plapolale v zraku, streli z grada so doneli, zvonovi veselo pritrkovani, pesmi in molitve pa so se prelepo glasile vmes. Do solz ginaljiv pa je bil prizor, ko je Marijina podoba kakor priplavala v cerkev nad nesteto množico. Širje močni možje posadijo kip na odmenjen prostor ob velikem stebru na moški strani, nasproti prižnice. Zares veličastna je videti podoba, nehote ti oči obvise na njej dolgo časa kakor bi bil zamknjen. Gotovo je ta kip eden najlepših, kar jih je izdelala spretna roka Perkova. Šest isti dan je dobila prekrasna podoba dragocen kinč, dve 22 K vredni dolgi in debeli sveči, kateri sta podarila vrla zakonca Henrik in Ema Stavbar. Kmalu se dobi podoba električno luč. Prisrčna hvala bodi dobremu Juriju Freglu, ki je toliko daroval za kip in veliko pripomogel k slavnosti!

Sv. Marjeta ob Pesnici. V dnevih od 26. nov. do 5. dec. t. l. obhajal se je tukaj sv. misijon kot slavnost za jubilej »brezm. Spoč. D. M.«, in ob jednem kot pobožnost in slovesni zaključek za sv. leto. Vodila sta ga neutrudljiva misijonarja č. gg. Franc Kitak in Janez Zdravljč.

V Grižah pri Celju smo slovesno obhajali od 5. do 8. decembra tridnevniko v čast in slavo Brezmadežni, pod vodstvom

dveh častitih gospodov misijonarjev od sv. Jožeta nad Celjem.

Rojaki!

Znano Vam, da je zadeva naše društvo velika nesreča. Ponosni naš »Žigertov stolp«, ki smo ga zgradili z velikimi žrtvami, ne štrli več sredi temnozelenih pohorskih šum v sinje nebo, nas ne vabi več, da bi o vedenem vremenu uživali raz njega toli krasni razgled! In kdor se je udeležil lani blagoslovjanja in odkritja stolpa ter letosnje prave planinske veselice na »Žigertovi planji«, ostanejo mu urice, ki jih je preživel pod milim nebom visoko »na planinici« v družbi veselih rojakov, prihitevših od vseh vetrov, v najlepšem spominu!

Povsod se izraža želja, da se postavi nov stolp. Tudi društvo je tega mnenja, a to je le mogoče, ako se mu priskoči na pomoč z denarnimi prispevkvi. Komur je kaj mar naše društvo in kdor je prijatelj slovenskih planin, naj žrtvuje in prispeva po svojih močeh za nov »Žigertov stolp!« Ako uslišite našo progonjo, dragi rojaci, in nam Bog da srečo, se si se bomo že prihodnje poletje pri novem stolpu in si prijateljsko stiskali roke. Za vsak vinar smo hvaležni; imena darovalcev bomo razglasili svoječasno po časnikih.

Za hrib naš in log
gori nam srca,
ohrani nam Bog
planine, gore.

Podravska podružn. »Slov. plan. društva«
v Rušah, 14. decembra 1904.
Mihael Serne, tajnik. Dav. Lesjak, načel.

Društvena poročila.

Zgodovinsko društvo za Spodnji Štajer priredi prihodnjo soboto, to je 17. t. m. v malo dvorani mariborskega Naravnega doma poljudno znanstveno predavanje. Predavatelj: g. Gabrijel Majcen, predmet: K petdesetletnici Slovenske slovnice Antona Janežiča. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop brezplačen in dovoljen vsakemu.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: župnik Fr. Ogrizek 5 K, Klub 40 K, M. P. iz Ptujiske gore 6 K, deželnosodni nadsvetnik dr. Franc Vovšek 20 K, zbirka pri odhodnic: č. g. Srabočana po g. učitelju Zacherlu 17-60 K, Jožef Rožman, posestnik pri Sv. Križu pri Ljutomeru 7-23 K, Sp. 10 K, župnija Sv. Križ pri Ljutomeru po č. g. župn. Weixl 36 vrc živil (repe, krompirja, sitola itd.) Vsem darovalcem: Bog povrni!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznana, da je bila ta-le podružnica poslala prispevek za leto 1903 v tekočem 1904. letu: moška podružnica v Celju znesek 268 K 23 h. Ženska podružnica v Št. Jurju ob juž. žel. pa je uposlala meseca novembra 1903 znesek 82 K 50 h potom uredništva lista »Slovenec«. Objednem ko se v koledarju za 1905. leto s pričujočim spopolnjuje »Vestnik« naše družbe za leto 1903, prosi družbino vodstvo vse podružnice, naj bi blagovolile v prihodnje vedno v pravem času in vedno za tekoče leto pošiljati prispevkov in to neposredno družbinemu vodstvu. Naknadni popravki povzročujejo namreč obilo dela; »Vestnik« pa ocenjuje to skodo, da ni popolnoma natančno zrcalo dejanja in nehanja družbinega vodstva. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Sv. Križ na Murskem polju. Lepo misel vresničila sta tukajšnja vrla posestnika Josip Rožman in Franc Bratina, da sta nabrala po naši fari v prid »Dijaški kuhinji« v Mariboru dneske deloma v denarju, deloma v jestvinah kakor sledi pri gg.: Križevci: župnik Josip Weixl 2 K, kapelan Anton Potružnik 1 K, dr. Josip Lebar 1 K, nadučitelj Anton Herzog 1 K, gdč. učit. Jos. Hayne 2 K, Anton Vrabič 1 K, Iv. Žnidarič 1 K, Fr. Jureš 1 K, Osv. Höningman 1 K, Al. Sterniša 20 h, Iv. Horvat 40 h, Franc Bratina 1 K, Franc Majcen 40 h, Alojzij

Gottlich 40 h, Val. Domanjko 20 h, Jos. Eder 1 K, Al. Mlinarič 20 h, Ig. Hauptman 60 h. Boreci: Mat. Toplak 1 K, Fr. Križanič 20 h, Al. Jureš 2 K, Jakob Domanjko 1 K, Ant. Juger 40 h. Iljaševci: Ivan Kralj 2 K. Logarovec: Anton Senjur 2 K. Volčjavas: Mat. Fürst 1 K. Lukavci: Mat. Kolmanič 1 K. Staravas: Mih. Šenčar 20 h. Skupaj 2620 K. — V jestvinah so darovali iz Križevcev: Aloj. Štiblar, Ivan Horvat in Marija Strakl. Boreci: Karol Poljanec in Franc Heric. Kokoriči: Jos. Slekovec, Heric, Ivančič in Ana Kralj. Ključarovec: Fr. Novak, Vid in Fr. Magdič, Al. Skuhala, Al. Kosi, Iv. Vrbnjak, A. Sagaj, Marko Slavič. Iljaševci: Ivan Kralj, Jos. Sabot, Jak. Farkaš, Matej Slekovec, Fr. Babič, Mat. Šanti, Jer. Slana, Jos. Farkaš. Staravas: Jos. Rožman, Jos. Novak, Mat. Rožman, Al. Ostre, Franc Rožman. Bunčani: Al. Ostre, Ant. Petovar, Ant. Ostre, And. Šumak, Franc Stumpf, Franc Stuhec, Mat. Stumpf in Farkaš. Vasi: Grlava, Kriščanci in Šalinci pa 7 vreč repe, krompirja in 18 kg fišola in graha. Vsega skupaj 36 vreč. Vsa čast pozdravovalnim in zavednim darovateljem, gospodinjam in gospodarjem! Bog plati!

Slovensko čebelarsko društvo za Spodnje Stajersko ima svoj redni občni zbor v četrtek, dne 29. decembra 1904 ob 10. uri predpoldne v Narodni čitalnici v Ptaju s sledenim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora o ustanovitvi podružnic. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Volitev odbora. 4. Volitev pregledovalcev računov. 5. Slučajnosti. Če bi ob 10. uri ne prišlo zadostno število društvenikov, da bi mogli sklepati, skliče se drugi občni zbor ob 11. uri istega dne, v istih prostorih, z istim dnevnim redom. Obenem se opozarjajo podružnice na § 26. društvenih pravil, vsed katerega morajo se vršiti občni zbori podružnic še pred občnim zborom osrednjega društva.

V Špitalcu pri Konjicah bode na sv. Štefana dan po predpoldanski službi božji

ustanovni zbor bralnega društva, z zapisovanjem udov in pobiranjem letnine. Pristop k društvu je prijavilo že 65 udov. Pripravljalni odbor vabi vse dobromisleče farane, mladeniče in dekleta, da pristopijo k društvu. Zraven obilega števila različnih knjig in časopisov, katere bo društvo preskrbelo udom, se bo gojilo umno kmetijstvo ter se prirejale zabave in veselice.

Društvena naznanila.

V Št. Pavlu pri Preboldu ima „katol. izobraževalno društvo“ v nedeljo, dne 18. decembra, ob 2. uri popoldne na Pekovem svoj redni občni zbor.

Citalnica v Ormožu priredi v nedeljo, dne 18. decembra t. l. v ormoški slovenski šoli gledališko večer. Spored: 1. „Doktor Hribar“, veseloigra v enem dejanju. 2. Mesalina, burka v enem dejanju. 3. Raztresanca, burka v enem dejanju. Začetek točno ob pol 6. uri večer. Ker se čisti dobiček porabi za šolske namene, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Bralno društvo pri Sv. Barbari v Halozah priredi na dan sv. Stefana veselico z gledališko igro „Egiptovski Jože“ v šol. prostorih ter prosto zabavo s tamburanjem in petjem pri g. Korenjaku. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 20 h za osebo. K obilni udeležbi vabi — Odbor.

Gasilno društvo v Cezanjevcih priredi v nedeljo, dne 18. t. m. v gostilni g. Ficka na Kamenčaku tombolo. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

Bralno društvo Sv. Marjeta niže Ptuja priredi na dan sv. Stefana t. j. dne 26. decembra, veselico, pri kateri se bosta predstavljali dve igri „Kmet Herod“ in „Jeza nad petelinom in kes“. Začetek ob 3. uri. Vstopnina sedež 40 vin, stojišče 20 vin. Rojaki, pridite torej od blizu in daleč!

Listnica uredni.: Krošnar pri Sv. Jakobu v Slov. gor.: Zglašite se pri nas v uredništvu! Pozdrav! — Fram: Je tožljivo. Najboljše je, da izvajate vse kmetje strogo geslo: Svoji k svojim!

Za družbo sv. Cirila in Metoda so od 1. nov. do 31. nov. 1904 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Podružnice: v Žalcu dobiček veselice 50 K, v Št. Juriju ob juž. žel. 37-30 K, ženska za Sv. Lovrenc in okolico 184 K, v Veliki Pirešici 4 K; Mohorjani: v Polzeli 14 K, na Vranskem 21 K, v Črešnjicah 1 K, na Paki 5 K, v Podgorju 3 K, v Ljutomeru 15 K, pri Sv. Lovrencu 4 K, v Brezovici 5 K; tvrdka Ivan Perdan prispevki od prodaje družbinh vžigalic 1000 K, tvrdka Ivan Jebačin na račun prispevka od prodaje družbine kave 744-50 K, dr. Iv.

Lasbacher in Ogradi ob priliki godovanja zlatomanika. Martina Kragla nabranih 25-30 K. Za narodni kolek 64-50 K, za mladinske spise 8-50 K, za družbin kolendar 1872-28 K. Mohorjani pri Sv. Juriju ob Ščavnici 80 K.

„Dijaški dom“ v Celju.

(IXX. izkaz. Od 29. decembra 1903 do 2. decembra 1904.) Nadalje so vplačali prispevke: G. dr. Janko Sernek, prakt. zdravnik v Celju, kot odkupnino za novoletna voščila 10 K; g. Franja Tajnik, učiteljica v Šoštanju, na Božični večer v veseli družbi pri Basistu nabранo sveto 6 K; g. Mihael Randl, c. kr. stotnik 92. pešpolka v Teresienstadt 6 K; č. g. Ant. Šlander, dekan v Staremtrgu 20 K; g. I. Maselj, c. kr. prof. 5 K, in ob naslednjih gg. nabranie svote: F. Jeraj, c. kr. profesor 10 K, Loschak, c. kr. sodni nadoficijal 2 K; Neimenovan 2 K; Neimenovan 1 K; Skopal, c. kr. profesor 2 K; dr. Schegula, odvetnik 5 K, Virbnik, c. kr. profesor 2 K, Wester, c. kr. profesor 2 K, vsi v Rudolfovem; slavna posojilnica v Brežicah 60 K; zbirka gospice Cirile Ježovnik v Velenju 6 K; slavno pevsko in bralno društvo v Braslovčah 10 kron; g. dr. Janko Sernek, prakt. zdravnik v Celju 10 K; slavno okrajin zastop v Celju 500 K; g. Mart. Ermenc, c. kr. sodni nadoficijal v Konjicah med konjiškimi rodujubi nabranu svoto 57-20 K; neimenovan dobrtnik po g. notarju Baštu 200 K; g. K. Florjan, knjigotržec v Kranju 50 K; č. g. I. Lenart, nadžupnik v Šmartinem pri Slovenjgradcu 10 K; g. dr. Anton Schwab, zdravnik v Celju 50 K; slavno županstvo Št. Vid na Planini 20 K; sl. hranilnica v posojilnica v Šmarju 200 K; slavno posojilnica v Slatini 40 K; slavno posojilnica v Celju 1000 K; g. Peter Majdič v Celju mesto venca na krsto g. Ferdo Ivanuš 20 K. Skupaj torej 2406-20 K. Prej izkazanih 33,626-12; vsega skupaj 36,082-32 K.

Za zidanje „Čitalnice“ v Jarerini so darovali p. n. gg.: Oton Ploj, c. kr. notar v Gornji Radgoni 4 K, Alojzij Drozg 1 K, Karol Rojs 50 h. Mesečnih doneskov 1-40 K. Vsem darovalcem prisrčna zahvala. Ob enem pa še prosimo: Pomagajte Slovencem na meji

Zahvala.

Našemu milemu rojaku, gosp. Juriju Šternu, kovačemu mojstru v Mariboru, se za velikodušno podporo, katero je blagovolil nakloniti šoli in bralnemu društvu na Planici, najsrčnejše zahvaljujeta. — Nace Škrbinšek, šol. vodja, Franc Štern, predsednik bralnemu društvu.

Loterijske številke

Trst 10. decembra: 44, 61, 34, 66, 71.
Linc 10. decembra: 76, 85, 13, 33, 61.

Proda se.

 **Stampilje** iz kavčuka, modele za prediskarje izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodska ulica št. 15. 426 51-26

Prenovljena, dobro zidana, jednodostropna hiša, z 2 velikima kletima, v kateri je tudi prodajalna, se takoj pod ugodnimi pogoji proda. Več se izve v Bankalarigasse št. 4, Maribor. 746 10-7

Dvonadstropna hiša v Mariboru Franc Jožefovi ulici, 11 stanovanj, meščna najemnina 270 K, se iz proste roke proda. Posestnik je tudi pripravljen, hišo zamenjati za gozd. Pojasnila daje Janez Spes, Windenauerstrasse 26. 766 10-6

Svinsko maslo in druge pridelki iz mleka kupuje po najboljši ceni Amalia Smyra, Dunaj XVII, Elterleinplatz 7. 781 10-5

Posestvo, lepo, rodovitno, z vinogradom, gozdom itd. Hiša in gospodarsko poslopje, pripadajoče k zemljišču, je tako dobro ohranjeno. Ivan Gosak, posestnik in gostilničar. Žiče, pošta Loče, Stajerska. 812 3-2

Izvrstne harmonike, najfinje izdelane, z zelo močnimi, trpežnimi glasovi, na 2, 3, 4 ali 5 redi, ravno tako na pol hromatične harmonike in celo hromatične harmonike, po najnovješti sestavi se dobe pri podpisanim za 10 ali 20 K, cenejše kakor drugod. Popravila se točno izvrše. Naročilom na nove harmonike se v kratkem času ustreže. Dobivajo se tudi posamezni kosi za harmonike, na primer škatle, prijemi (grifi), novi mehi zelo močni in drugi blehi za oplešanje harmonik; dobivajo se tudi glasovi „pakfanasti“ in jekleni. Z odličnim spoštovanjem. Franc Bukšek, izdelovalec harmonik, nje glasov na Bregu pri Ptaju. 815 2-2

Nova berde proda g. Hadner Alojzij v Kamnici p. Mariboru št. 30. 819 2

Posestvo v Gornjem Hlapju, obstoječe iz 18 oralov zemlje (vinograd, sadnik, njive, travniki in gozd), hiša in gospodarske poslopje in stiskalnice. — Posestvo pokaze g. Škof, župan v Št. Jakobu v Slov. gor. Natančneje se izve pri gospoj pl. Tarnaviecka v Strassu pri Spielfeldu. 770 3-2

Konjšček je na prodaj, 4 leta star, krepak in čil, z novo opravo in popolnoma nov voz (polovico pokrit). — Blago se vidi in cena se izve pri lastniku v Studecih pri Mariboru št. 48. 813 3-2

Lepa hiša z vrtoma in lepim sadnoscnikom, s popolno gostilniško concepcijo, prodajo tobaka in trgovina, na lepem kraju, blizu mesta in kolodvora na Spod. Stajerskem, se po nizki ceni proda. Kje pove upravništvo. 807 3-3

Zeljno seme (kaps) zanesljivo kaže edino pravega Kašelskega zelja, katero naredi lepe, trde glave ter rod v vsaki zemlji. Prodaja dokler je kaj zaloge; navadno žlico (20 gr) za 80 vin. poštnine prosto, Ign. Mercina, posestnik in trgovec v Zgornjem Kašlju, p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 808 18-3

Novozidana hiša, enonadstropna, 9 sob, 8 kuhinj, štacuna, klet, vodovod do podstreja in vrta, najemnina na mesec 74 gld. 44 kr., se proda, Lenaugasse 25, Maribor, Magdalensko predmestje.

2 mali posestvi, 20 minut iz Maribora, okoli 70 oralov sadnoscnika, vinogradov, nekoliko njive, hiša in gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanju, z opoko krito, se prodasta vsaka za 3000 gld. pod jako ugodnimi pogoji. Natančneje se zve pri g. Vincencu Kus, Gospodska ulica št. 40. III. v Mariboru. 820 3-2

Mlin ob potoku blizu Ormoža, močan, s tremi kolesi, zadostna vodna moč, se tudi lahko poveča, se proda ali pa da v najem. Vpraša se naj: Ferdinand Kralj v Ormožu. 832 2-1

Kovačnica, dobro obiskana, se da takoj v najem z ugodnimi pogoji, ponudbe sprejme graščinsko oskrbnštvo v Loki pri Zidanem mostu. 806 3-8

Lepa, velika hiša, z lepim vrtom in sadnoscnikom, pri veliki, lepi cesti, čisto blizu cerkve, kjer je že več let dobro obiskana trgovina z mešanim blagom, se proda. Naslov pri upravništvu lista. 828 3-1

Male posestvo, 5 minut od kolodvora, i in pol oralov zemlje, 1 hiša z dvema sobama, kuhinjo in kletjo, celo gospodarsko poslopje, lep vrt, se takoj po ceni proda. Naslov pove upravništvo. 821 1-1

Nova, zidana hiša, vrt, zraven v obližju tovarne in železniške postaje, na lepem kraju v Savinski dolini se proda. Hiša je pripravna za vsako obrt, ali za kakšnega pokojnika. Naslov pove 822 1-1

Novozidana, vili podobna hiša, 12 let davka prosta, veliko dvorišče, vrt z vodnjakom, na suhem kraju, pol ure od Ptuja, 3 minute od hajdinske cerkve, tik glavne ceste, je primerno za vsakega uradnika v pokoju, tudi za kakega rokodelca ali obrtnika, se proda iz proste roke zavoljo preselitve sedanjega posestnike. Več pove lastnica Ana Wekuš v Ptaju, Florijanska ulica št. 1. 826 3-1

Vinogradniki, ki potrebujejo za spomlad amerikanske divjake, močne, za suho cepiti, I. in II. vrste, bolj drobne, kakor tudi ključev ali rožljev, vse Rip. portalisi, močno za cepiti, naj se čim prej oglase. Divjaki I. vrste 2-40 K, II. vrste 1-60 K, ključice 1-50 K 100 komadov. Divjaki še niso izkopani. Martin Slodnjak, posestnik v Bodkovci, p. Juršinci pri Ptaju. 830 3-1

Kupi se.

Posestvo, malo, arondirano, z gozdicem, tekočo vodo, lepo, enonadstropno gospodsko hišico (velika okna, velike sobe), najboljšem svetu, kupi se od zdravih ljudi, v bližini kolodvora, zdravnika, lekarne, v lepem, zdravem, povodnjem ne izpostavljenim, izključno slovenskem kraju. Vlažne ali samotno ležeče objekte so absolutno izključene. Ceno (zahtevati izrečeno), mere, podrobnosti naznani pod „Arondirano“ poštno-ležeče Ljubljana. 818 2-2

Proste službe.

Mežnar se sprejme. Neoženjeni in večji kakega obrta imajo prednost. Kje pove uprav. 800 3-3

Službe išče oženjen mož, zanesljiv in priden vajen vsakega pisarskega posla razven stenografije. Vplača tudi lahko kavcijo. Naslov pri upravništvu. 799 3-3

Orgljarska in mežnarska služba se odda s 1. januarjem 1905 pri Sv. Janezu na Peči blizu Velenja. Neoženjeni imajo prednost ter se naj pred novim letom pri župniškem predstojništvu osebno oglašijo. — Strašek, župnik. 827 3-1

Za mežnarja želi priti neoženjeni mož. Naslov pri upravništvu. 822 1-1

Kuharica, kot taka želim stopiti v službo, sem spremna v vsem gospodarstvu, priporočam se tudi kot gospodinja. Po nudbe pod naslovom: N. N. poste res tante Sv. Tomaž bl. Ormoža. 834 2-1

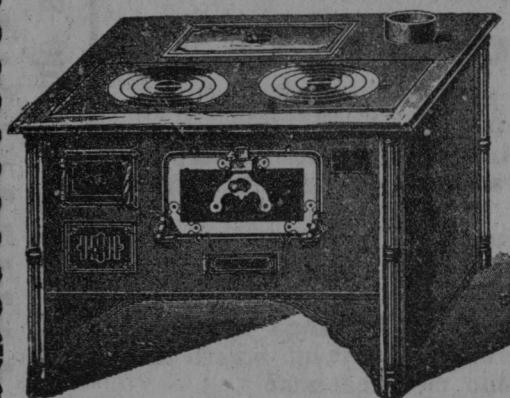
Naznanilo.

Hranilno in posojilno društvo v Ptaju, registr. zadruga vabi na ~~izvajredni~~ občni zbor v soboto, dne 24. decembra 1904 ob pol 12. uri dopoldne v zadržno pisarno. — Dnevni red: Dopolnilna volitev enega uda v načelstvo. — V Ptaju, dne 14. dec. 1904. 840 1-1

Ravnateljstvo.

Trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič CELJE



Bogata zaloga poljedelskih strojev, posebno sedaj

slamoreznice — kotlov za žganje kuhati

in vseh drugih v železniško stroko spadajočih predmetov. — Najboljše umetno gnojilo za travnike in polja



Tomaževa žlindra in kajnit.

Navodila zastonj.



Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasenosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujojo izmešek, odpravijo naduh, bolečine in krče, posrešujejo in zboljujejo prebavo, čistijo kri in óreva. Preženo velike in male glistete vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izbornno proti hripcavosti in prehlašenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanaestorica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: **1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.** **2 duocata (24 steklenic) 8 K. 5 ducatov (60 steklenic) 17— K.** **3 ducate (36 steklenic) 11 K.**

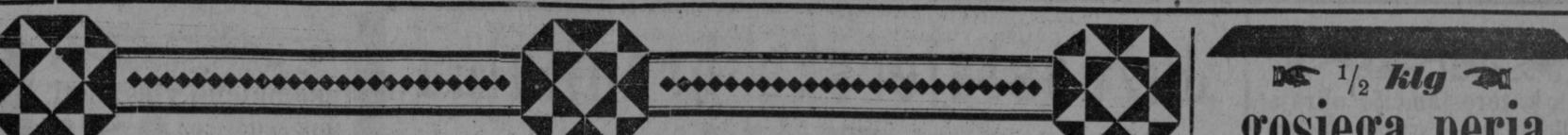
Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadograd; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10—

Zdravje je največje bogastvo!



Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**.

Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Gornjesavinska posojilnica v Mozirji obrestovala bode od 1. prosinca 1905 naprej hrani vloge po 4% in dajala izposojila po 5 1/2% od 100.

885 1—1

ZAHVALA.

Slavni c. kr. priv. avst. zavarovalnici „Donav“ na Dunaju se tem potom presrčno zahvaljujem, ker mi je za mojo pogorelo poslopje do zadnjega vinarja zavarovalnino izplačala, akoravno sem bil premijo že dva meseca na dolgu in nisem imel od nje kaj zahtevati, toraj njo vsakemu najtopleje priporočam.

Braslovče, dne 11. dec. 1904. 828 1—1

Franc Primožič,
posestnik.

Vinko Rojnik,
zastopnik in priča.

Zahvala.

Dne 1. decembra t. l. spremili smo k večnemu počitku nam predragega moža oziroma očeta

Petra Kosi
posestnika v Saveh

829 1—1

ki je doživel lepo starost 74 let. — Tem potom se prisrčno zahvaljujemo preč. duhovščini, gg. dekanu in kaplanu, pevskemu društvu pod vodstvom g. Zemljča in vsemu občinstvu, ki so pokojnika spremili na mirodvor.

Zaluboča žena in otroci.

Vsem posestnikom vinogradov!



Naznanjam s tem, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad več tisoč suho cepljenih trt na prodaj in sicer cepljene na R. Portalis: 12.000 žlahtrina bela in rudeča. 10.000 Laški rilček. 4.000 Silvanec zeleni. 4.000 Šipon rumeni. 4.000 Burgundec beli. 8.500 Němški rizling. 1.500 Traminec. 600 Rulandec. 400 Kraljevina.

Cepljene na Rup. Montikolo:

1.500 Laški rilček. 1000 Silvanec zeleni.

Prodajam le edino I. vrste dobro zaraščene in lepo vkoreninjene trte po 160 K tisoč komadov. Na vsakih 100 kom. cepljenih trt dam 20 komadov II. vrste brezplačno. To je na 1000 trt 200 kom. trt. Divjake od R. Portalis prodajam po 20 K tisoč kom.

Kdor naroči najmanj 1000 kom. cepljenih trt, dobí jih 5% ceneje. Pri naročilu ni treba znamke za odgovor pridejati. Pri naročilu blagovolite poslati 20% are od naročene svote. **Trte se pošiljajo le v od trte uši okužene kraje.** Naročila za v jesen odvzete trte sprejemam do 5. novembra t. l. Naročila za spomlad pa dokler bo kaj zaloge.

703 10—10

Anton Slodnjak,

trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Pošta Juršinci pri Ptaju.

Slovenska tvrdka!

Alojzij Horvat

kamnoseški mojster × ×
× v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 38 12—12

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

gosjega perja

lepega, sivega, popolnoma novega, z roko pukanega, razposilja po 1 K 20 v, se boljše po 1 K 40 v. Zavitek po 5 kg za poskušnjo po poštnem povzetju.

814 2—2

I. Krassa,
trgovec v Smihov pri Pragi.
Zamenja je dovoljena.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Gosposka ulica št. 10 Maribor



Worsche

„pri solncu“

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavn. občinstvu svoje letne in jesenske novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v velizi in lepi izberi, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štov) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinje vrste, gladki, črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenega blaga.

Lepa, pristna volna za žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinje vrste v najnovješih modnih barvah; izvrstni lepi svileni robezi za na glavo od gld. —65, —80, —90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinje vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradina za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. —90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovratno opravo in mnogo drugega. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Trgovina obstoji že 36 let.

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 24

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanju vseh mizarskih izdelkov za posopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinješega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastonji!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Za vinogradnike!

Vinogradniki, pozor!

Naznam, da imam za letošnjo jesen in prihodnjo spomlad veliko množino na suhu 833 6—1

cepljenih trt

na prodajo in sicer cepljenih na Ripario Portalis in Solonis.

Beli Burgundec 6500 Šipon 5000
Traminec 1100 Laški rilček 17000
Silvanec 8500 Muškat 500
Nemški rizler 1000 Izabela 300
Rulendec 5000 Žlahtnina 1500

Cena za premožnejše posestnike 140 K., za revnejše pa 80 K tisoč kom. Divjškov od R. Portalis in Solonis dobro vkorenjenih imam 30.000, à po 16 K. Prekupeci so izključeni.

Pri naročilu naj se pošte 10% are od naročene svote. Trte se pokljujajo le v od trtne uši okužene kraje. Naročila se sprejemajo, dokler bo kaj zaloge.

Janez Šegula,

veleposetač in triorejec v Hlaponecih, pošta Jersinci pri Ptaju.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

se priporoča

v razna tiskarska dela.

Vizitnice priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Kmetovalci!

obvarujte

svojo živino!

pred hromoto in kostolomico, katere bolezni bodo po izjavi živin zdravnikov, letos radi krmo, ki ima premalo rudinskih snovi v sebi, pri živini neizogljive in pridevajte stalno 758 16—6

Barthelovo pokljajno apno.

Ce se živini da nekaj deka tega apna, koristi več, kakor če se poklada po izbruhu bolezni toliko kilo na dan. — Tega apna se porabi v pol leta za pokljanje pri eni kravi 6—7 in pri enem prašiču 3—4 kg.

Izdatek majhen! Učinek velikanski!

5 kg K 2— iz Dunaja, 50 kg K 12— iz Maribora.

Dopisuje se slovenski!

Miha Barthel in drug na Dunaju X./3.

Večje posestvo

v bližini mesta Ptuja je takoj na prodaj pod ugodnimi pogoji. Posestvo meri 200 oralov, Od teh 200 oralov je 30 oralov travnikov, na katerih se lahko trikrat na leto kosi. Drugo so njive in gozdi. Na posestvu je večja oparkarna, tudi vodna moč. K posestvu spada tudi manjša gosposka hiša. Daljna pojasnila se dobe pri Avgustu pl. Plahki, odvetniku v Ptaju. 831 2—1

Južnoštajerska hranilnica

■ Celju

Narodni dom

721 12—3

Narodni dom

za katero jamčijo okraji:
Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj,
Šmarje pri Jelsah in Vransko
za popolno varnost vlog
in za njihovo po pravilih
določeno obrestovanje do

in petek dopoldne, za druga opravila pa je uradnica odprta vsaki dan ob uavadnih urah. — Hranilne vloge obrestuje po 4% in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4% obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zemljiško varnost po 4 3/4 odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4 1/2 odstotkov obresti.

neomejene visokosti,
ima sedaj čez ● štiri
milijone kron ●
hranilnih vlog.

Hranilnica posluje
s strankami vsak torek
in petek dopoldne, ob
uavadnih urah. — Hranilne vloge obrestuju po 4% in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4% obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zemljiško varnost po 4 3/4 odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4 1/2 odstotkov obresti.